

Luật gia đình tại Úc – ly thân và ly dị

Family law in Australia – separation and divorce

Tờ thông tin này dành cho những người:

- không có hôn thú và hiện đang suy tính tới việc chấm dứt mối quan hệ của mình
- có hôn thú và hiện đang suy tính tới việc ly dị (divorce).

Tài liệu này có các thông tin về những điều quý vị cần làm, các quyền hạn và trách nhiệm của quý vị và những nơi tìm sự giúp đỡ.

Những điều luật pháp quy định

Nếu quý vị có con, mối quan tâm chính của luật pháp là những điều gì tốt nhất cho các cháu. Mối quan tâm này bao gồm việc:

- bảo vệ các em khỏi tình trạng bạo hành hay bị gây hại
- giúp các em có những mối quan hệ với cả cha lẫn mẹ.

Luật pháp áp dụng với tất cả các đứa con bất kể là cha mẹ của các em có hôn thú hay không. Việc quý vị chưa từng chung sống với người cha/mẹ kia hoặc không có mối quan hệ với họ không phải là điều quan trọng.

Luật pháp không đưa ra những quyết định về việc người nào đúng và người nào sai nhưng xem xét tới việc đưa ra những sắp xếp cho tương lai.

Ly thân là gì?

Ở Úc, ly thân (separation) là giai đoạn khi quý vị không còn sống chung với nhau như một cặp.

Tôi có cần sự cho phép của người nào để ly thân hay không?

Quý vị không cần sự cho phép của chính phủ hay của người bạn đời của mình để ly thân với họ. Đây là quyết định của quý vị.

Chúng tôi có thể ly thân và sinh sống dưới cùng một mái nhà không?

Luật pháp quy định rằng quý vị vẫn có thể ly thân trong lúc đang sinh sống trong cùng một căn nhà nếu quý vị có cuộc sống riêng biệt. Quý vị sinh sống riêng biệt nếu quý vị không dành thời gian cho nhau và không ngủ chung với nhau. Những điều khác mà quý vị cần làm để chứng minh là mình hiện đang ly thân được liệt kê dưới đây:

Làm sao tôi chứng minh được là mình đang ly thân?

Quý vị không phải nộp đơn lên tòa hay một tổ chức nào của chính phủ, hoặc điền bất kỳ mẫu đơn nào. Trừ phi nộp đơn xin ly dị, quý vị sẽ không có một giấy chứng nhận nào cho biết rằng quý vị đang ly thân.

Quý vị cần:

- báo cho các tổ chức của chính phủ chẳng hạn như bộ an sinh xã hội (Centrelink), Cơ Quan Cấp Dưỡng Trẻ Em (Child Support Agency) và Medicare biết là quý vị đang ly thân. Điều quan trọng là quý vị nên nhanh chóng báo cho các cơ quan này biết sau khi quý vị ly thân vì việc đó có thể ảnh hưởng tới các khoản trợ cấp mà quý vị được nhận, hoặc hội đủ điều kiện được nhận
- nếu quý vị có ngân hàng, quỹ hưu trí và công ty bảo hiểm, hãy báo cho họ biết và hỏi xem quý vị có bao nhiêu tiền hưu trí và bảo hiểm. Việc này để giúp tách riêng tiền bạc của quý vị ra khỏi tiền bạc của người bạn đời cũ của mình và giữ cho các chi tiết tài chính của quý vị được kín đáo

- giải quyết các vấn đề tài chính của quý vị - tính toán các số tiền nợ và các khoản vay nợ sẽ phải thanh toán, và những điều phải làm với mọi khoản tiền mà quý vị cùng sở hữu trong một trường mục chung
- thay đổi Di Chúc của quý vị
- thực hiện những sắp xếp về việc chăm sóc con cái. Quý vị có thể muốn báo cho gia đình và bạn bè, người chăm sóc hoặc giáo viên của con của quý vị, hoặc bác sĩ hay một nhân viên cộng đồng của quý vị biết
- tìm sự giúp đỡ luật pháp.

Có phải một trong hai chúng tôi phải rời khỏi căn nhà gia đình không?

Không. Việc muốn rời khỏi nhà hay ở lại là quyết định của quý vị.

Nếu quý vị muốn ở lại và người bạn đời cũ của quý vị phải rời khỏi nhà, quý vị có thể nộp đơn xin một án lệnh tòa trong đó có quy định điều này. Án lệnh này được gọi là án lệnh huân thị về luật gia đình (family law injunction order).

Nếu tôi cảm thấy không được an toàn thì sao?

Nếu quý vị cảm thấy lo ngại về sự an toàn của mình, cảm thấy bị đe dọa hoặc thấy không thể đưa ra những quyết định một cách bình đẳng, quý vị có thể tìm sự giúp đỡ.

Nếu quý vị hoặc các con cảm thấy không được an toàn, quý vị nên cấp tốc gọi cho cảnh sát qua số 000. Cảnh sát có vai trò bảo đảm là quý vị được an toàn và giúp đỡ quý vị nếu quý vị không được an toàn. Hãy cho cảnh sát biết nếu quý vị không hiểu hoặc không nói được tiếng Anh. Họ sẽ tìm một thông ngôn viên (interpreter).

Quý vị cũng có thể:

- gọi cho những dịch vụ có thể hỗ trợ quý vị, giúp đỡ về luật pháp hoặc cung cấp chỗ ở
- nộp đơn xin một án lệnh ngăn chặn người bạn đời cũ của quý vị không được hăm dọa, hoặc tới gần nơi sinh sống hay làm việc của quý vị. Án lệnh này cũng bảo vệ con cái. Án lệnh này được gọi là án lệnh can thiệp về bạo hành trong gia đình (family violence intervention order).

Xem ấn phẩm về vấn đề bạo hành trong gia đình của Cơ Quan Trợ Giúp Luật Pháp Victoria (Victoria Legal Aid) mang tựa đề 'An toàn tại nhà' để biết cách nộp đơn xin một án lệnh can thiệp.

Xem 'Những nơi tìm sự giúp đỡ' ở trang cuối để tìm những dịch vụ có thể giúp đỡ quý vị.

Junxi và Chen đã kết hôn được 15 năm. Họ ấu dả nhau rất nhiều về vấn đề tiền bạc, con cái và gây rối của thân nhân của Chen. Junxi bắt đầu ngủ trong phòng của các con. Hai người có cuộc sống riêng biệt.

Chen không muốn ly dị. Anh nói rằng điều đó sẽ làm cho họ bị xấu hổ trong cộng đồng. Junxi lo ngại về việc mấy đứa con nhìn thấy họ ấu dả nhau. Chị nghĩ rằng việc họ ly thân sẽ là điều tốt hơn cho cả gia đình.

Junxi quyết định ly thân. Chị nói chuyện với một nhân viên xã hội tại bộ an sinh xã hội (Centrelink). Ông giúp chị báo cho bộ an sinh xã hội (Centrelink) và Medicare biết là chị đã ly thân.

Junxi gặp một luật sư (lawyer) tại văn phòng địa phương của Cơ Quan Trợ Giúp Luật Pháp Victoria (Victoria Legal Aid). Người luật sư cố vấn cho chị về việc giải quyết các trương mục ngân hàng, ở lại trong căn nhà gia đình nếu chị muốn hoặc tìm một chỗ ở khác, và cách đòi tiền cấp dưỡng con cái. Ông giới thiệu chị tới một dịch vụ phụ nữ để họ có thể cung cấp hỗ trợ thêm cho chị.

Chen liên lạc với Cơ Quan Trợ Giúp Luật Pháp Victoria (Victoria Legal Aid) để được cố vấn. Vì Cơ Quan Trợ Giúp Luật Pháp Victoria (Victoria Legal Aid) hiện đang cố vấn cho Junxi nên họ không thể cùng một lúc cố vấn cho Chen. Tuy nhiên họ có thể giúp Chen gặp một luật sư tư nếu Chen hội đủ điều kiện để xin khoản tài trợ luật pháp. Hoặc Chen có thể tới một trung tâm luật pháp cộng đồng để được giúp đỡ.

Nếu tôi rời khỏi nhà thì sao? Tôi có bị mất quyền lợi của mình đối với căn nhà hay không?

Không. Nếu quý vị rời khỏi nhà, quý vị không bị mất quyền lợi đối với phần của mình trong căn nhà đó hoặc những tài sản khác. Nhưng hãy tìm sự giúp đỡ luật pháp trước khi quý vị rời khỏi nhà, nếu được.

Quý vị cũng có thể bảo vệ quyền lợi về mặt pháp lý của mình trên căn nhà gia đình nếu quý vị không có tên trong bằng khoán. Việc bảo vệ này được gọi là chỉ thị ngăn chặn (caveat). Chỉ thị ngăn chặn là một văn bản cảnh báo tất cả những người kiểm tra Bằng Khoán (Certificate of Title) của căn nhà là quý vị đang có quyền lợi trong đó. Nếu quý vị làm điều này, quý vị sẽ được thông báo khi có bất kỳ người nào tìm cách đăng bạ quyền lợi của họ hoặc bán đi căn nhà đó.

Hãy nói chuyện với một luật sư về việc này. Muốn biết thêm thông tin về việc phân chia tài sản sau khi quý vị ly thân, xem tờ thông tin về Luật Gia Đình tại Úc khác của chúng tôi, Luật Gia Đình tại Úc – phân chia tài sản sau khi quý vị ly thân.

Tôi có thể dẫn con cái đi với tôi hay không?

Được. Tốt nhất quý vị nên nghĩ tới sự an toàn của quý vị và của các con trước nếu quý vị quan tâm về điều này.

Nếu việc rời khỏi nhà sẽ gây khó khăn cho người cha/mẹ kia gặp gỡ con cái, quý vị sẽ cần phải tìm cách có được sự đồng ý của họ trước.

Nếu quý vị cảm thấy sợ hãi khi tìm cách có được sự đồng ý của người cha/mẹ kia và cảm thấy lo ngại về sự an toàn của mình, hãy nói chuyện với một luật sư và tìm những sự giúp đỡ khác.

Tôi nên lấy gì theo nếu tôi rời khỏi nhà?

Tốt nhất quý vị nên lấy tất cả các giấy tờ về pháp lý và tài chánh theo mình, chẳng hạn như:

- giấy khai sinh, hôn thú và các giấy chứng nhận khác
- Di Chúc
- sổ thông hành và chiếu khán
- sổ ngân hàng và sổ chi phiếu
- các giấy tờ về ngân hàng, quỹ hưu trí, thuế và các giấy tờ về tài chánh khác
- những đồ đạc cá nhân mà quý vị thấy lo ngại nếu phải bỏ lại
- những đồ đạc mà quý vị có thể cần cho mình và cho con của quý vị.

Nếu quý vị nộp đơn xin một án lệnh can thiệp về bạo hành trong gia đình, quý vị có thể yêu cầu trong án lệnh có ghi rằng các tài sản cá nhân của quý vị phải được trả lại cho quý vị.

Tôi có thể tìm sự giúp đỡ về những quyết định liên quan tới con cái sau khi ly thân hoặc ly dị hay không?

Quý vị có thể tìm sự giúp đỡ để đưa ra những sắp xếp về con cái với người bạn

đời cũ của mình một cách an toàn và bình đẳng. Quý vị có thể sử dụng dịch vụ giải quyết tranh chấp gia đình (family dispute resolution service) của Victoria Legal Aid được gọi là dịch vụ Quản Lý Tranh Chấp Bàn Tròn (Roundtable Dispute Management) (RDM). Có những dịch vụ khác có thể giúp quý vị làm việc này. Muốn biết thêm thông tin về dịch vụ giải quyết tranh chấp gia đình (family dispute resolution service), hãy xem tờ thông tin 'Luật Gia Đình tại Úc' khác của chúng tôi, Bước đầu tiên: tìm sự giúp đỡ để đạt được thỏa thuận về con cái.

Nếu quý vị cảm thấy lo ngại về sự an toàn của mình và của con cái, hãy xin một án lệnh can thiệp về bạo hành trong gia đình. Xem 'Nếu tôi cảm thấy không an toàn thì sao' ở trang 2. Nếu quý vị nộp đơn xin một án lệnh, vị quan tòa ban hành án lệnh này có thể ghi trong đó là quý vị không thể sử dụng dịch vụ giải quyết tranh chấp gia đình (family dispute resolution service).

Hãy tìm cố vấn luật pháp về những sắp xếp cho con cái và xem tờ thông tin 'Luật Gia Đình tại Úc' khác của chúng tôi, 'Sau khi quý vị ly thân: đưa ra những sắp xếp về con cái'.

Điều này có ảnh hưởng đến tình trạng cư trú của tôi hay không?

Không nhất thiết. Nếu quý vị đang ly thân và không biết chắc về tình trạng chiếu khán của mình, hãy tìm sự giúp đỡ luật pháp.

Ly dị là gì?

Ly dị là việc chấm dứt cuộc hôn nhân của quý vị trên mặt luật pháp.

Tôi có cần xin ly dị nếu tôi muốn chấm dứt mối quan hệ sống chung không hôn thú của mình không?

Không, nếu quý vị sống chung không hôn thú, quý vị không cần phải xin ly dị, nhưng trong một số trường hợp, quý vị có thể cần tìm sự giúp đỡ luật pháp để phân chia tài sản hoặc đưa ra những sắp xếp về con cái.

Tôi có cần sự cho phép để ly dị hay không?

Không. Người bạn đời của quý vị không cần phải đồng ý để ly dị. Quý vị không cần phải có sự cho phép của chính phủ.

Luật pháp không xem xét đến việc đó là 'lỗi' của người nào.

Tôi có cần xin ly dị hay không?

Không. Tuy nhiên, nếu quý vị hay người bạn đời cũ của quý vị muốn kết hôn với một người khác, quý vị phải ly dị.

Quý vị có thể đưa ra những sắp xếp cho con cái và tài sản mà không cần phải ly dị. Tốt nhất quý vị nên đưa ra những sắp xếp này ngay sau khi ly thân, nếu được.

Hãy báo cho bộ an sinh xã hội (Centrelink), ngân hàng, quỹ hưu trí (superannuation) và công ty bảo hiểm biết.

Nếu quý vị vẫn duy trì tình trạng còn kết hôn, điều này sẽ ảnh hưởng đến các quyền hạn và trách nhiệm, vấn đề tài chánh và Di Chúc của quý vị.

Hãy tìm sự giúp đỡ luật pháp trước khi ký kết bất kỳ thỏa thuận nào. Nếu quý vị ly dị, quý vị phải nộp đơn lên tòa để xin giải quyết vấn đề tài sản trong một thời hạn nhất định sau khi ly dị.

Tôi xin ly dị bằng cách nào?

Quý vị có thể nộp đơn xin ly dị tại các Tòa Gia Đình (Family Law Courts). Xem 'Những nơi tìm sự giúp đỡ' ở trang cuối để biết chi tiết về cách thức liên lạc với Tòa Gia Đình. Quý vị hay người bạn đời của mình phải là một công dân Úc (Australian citizen) hoặc một cư dân. Thường thì quý vị cần phải sinh sống ở Úc và đã sống

ở sống ở đây 12 tháng trước khi nộp đơn xin ly dị. Sẽ có một khoản lệ phí tòa án được áp dụng.

Quý vị vẫn có thể nộp đơn xin ly dị nếu quý vị:

- kết hôn tại ngoại quốc, hoặc
- nếu quý vị không biết người bạn đời của mình hiện đang ở đâu miễn là quý vị sinh sống ở Úc.

Nếu quý vị thấy quan ngại là cuộc hôn nhân của mình có thể không hợp pháp, hãy liên lạc với Cơ Quan Trợ Giúp Luật Pháp Victoria (Victoria Legal Aid) hoặc một trung tâm luật pháp cộng đồng (community legal centre).

Tôi có cần một luật sư để xin ly dị hay không?

Hầu hết mọi người nộp đơn mà không cần phải sử dụng một luật sư. Quý vị có thể quyết định nếu muốn một luật sư giúp mình.

Quý vị có thể cần một luật sư để giúp thực hiện những sắp xếp về con cái và tài sản nếu quý vị không thể đạt được thỏa thuận với người bạn đời cũ của mình.

Tôi có thể tìm sự giúp đỡ để nộp đơn xin ly dị hay không?

Được. Một số văn phòng trợ giúp luật pháp có các buổi hội thảo hướng dẫn giúp quý vị điền đơn xin ly dị.

Muốn tìm hiểu thêm, hãy gọi số 1300 792 387 hoặc (03) 9269 0391 Việt-ngữ.

Khi nào tôi có thể được ly dị?

Cuộc hôn nhân của quý vị phải đổ vỡ và không còn có cơ hội để quý vị trở lại với nhau. Quý vị phải ly thân với người bạn đời của mình ít nhất là 12 tháng.

Nếu tôi mới kết hôn dưới 2 năm thì sao?

Nếu quý vị kết hôn dưới 2 năm, hãy tìm cố vấn luật pháp về các điều luật khác đối với trường hợp này.

Quý vị có thể đang sinh sống trong cùng một nhà nếu muốn ly dị. Tuy nhiên, quý vị phải có cuộc sống riêng biệt. Quý vị có thể phải chứng minh điều này.

Nếu chúng tôi có con thì sao?

Trước khi cho phép ly dị, tòa sẽ phải chắc chắn là quý vị đã có những sắp xếp thỏa đáng cho các đứa con.

Nếu quý vị muốn biết thêm về việc này, hãy xem các tờ thông tin 'Luật Gia Đình tại Úc' khác:

- Tìm sự giúp đỡ để đạt được thỏa thuận với người cha/mẹ kia
- Sau khi quý vị ly thân: đưa ra những sắp xếp về con cái

Điều gì sẽ xảy ra nếu chúng tôi quay trở lại với nhau, và rồi sau đó lại ly thân?

Quý vị phải ly thân với người bạn đời của mình ít nhất 12 tháng trước khi quý vị có thể nộp đơn xin ly dị. Nếu quý vị quay trở lại sống với nhau một lần như một cặp vợ chồng tới 3 tháng và rồi sau đó lại ly thân, điều này **không** có nghĩa là quý vị phải bắt đầu đếm lại thời gian 12 tháng.

Anh và Phước ly thân được 3 tháng và rồi quay trở lại sống với nhau được 2 tháng, nhưng giờ đây họ đã quyết định ly thân lại. Họ phải ly thân thêm 9 tháng trước khi họ có thể nộp đơn xin ly dị.

Nếu quý vị quay trở lại sống với nhau như một cặp trong một thời gian trên 3 tháng và rồi sau đó quyết định ly thân, quý vị phải bắt đầu đếm lại 12 tháng, tính từ ngày ly thân lần thứ hai, trước khi có thể nộp đơn xin ly dị.

Đức và Linda ly thân được 3 tháng và rồi quay trở lại sống với nhau được 4 tháng trước khi quyết định ly thân lần thứ hai. Họ phải chờ đợi 12 tháng tính từ ngày ly thân lần thứ hai trước khi có thể nộp đơn xin ly dị.

Phải mất bao lâu mới ly dị được?

Thường thì thời gian sẽ mất vài tháng để tình trạng ly dị của quý vị trở thành chung cuộc. Nếu hoàn cảnh của quý vị phức tạp, thời gian có thể kéo dài hơn.

Tôi có cần phải ly dị trước khi thực hiện việc dàn xếp về tài sản không?

Không. Quý vị có thể nộp đơn xin ly dị trước khi thực hiện việc dàn xếp về tài sản (property settlement). Tuy nhiên, quý vị phải nộp đơn xin thực hiện việc dàn xếp về tài sản trong vòng 12 tháng kể từ khi tình trạng ly dị của quý vị trở thành chung cuộc.

Những nơi tìm sự giúp đỡ

Muốn biết thêm thông tin về các vấn đề gia đình và luật pháp, hãy xem các tờ thông tin 'Luật Gia Đình tại Úc' khác của chúng tôi:

- Ly thân và ly dị
- Bước đầu tiên: tìm sự giúp đỡ để đạt được thỏa thuận với người cha/mẹ kia
- Sau khi quý vị ly thân: đưa ra những sắp xếp về con cái

Gọi cho Cơ Quan Trợ Giúp Luật Pháp Victoria (Victoria Legal Aid)

Giúp Đỡ Luật Pháp (Legal Help)

Mở cửa từ thứ Hai tới thứ Sáu, 8g45 sáng tới 5g15 chiều

ĐT: 1300 792 387 hoặc (03) 9269 0391 Việt-ngữ

Quý vị có thể tìm các thông tin và giúp đỡ về luật pháp liên quan tới vấn đề ly thân, ly dị, con cái, tài sản và các vấn đề cư trú.

www.legalaid.vic.gov.au

Quản Lý Tranh Chấp Bàn Tròn (Roundtable Dispute Management)

Dịch vụ của chúng tôi có các chuyên viên giải quyết tranh chấp gia đình (family dispute resolution) được huấn luyện có thể giúp mọi người đạt được các thỏa thuận với nhau về vấn đề con cái.

Gọi 9269 0500 hoặc 1800 136 832 (nếu quý vị sinh sống tại miền quê)

www.legalaid.vic.gov.au

Muốn tìm trung tâm luật pháp cộng đồng (community legal centre) gần quý vị nhất:

ĐT: 9652 1500

www.communitylaw.org.au

Các Trung Tâm Giúp Đỡ về Quan Hệ Gia Đình (Family Relationship Centre) và đường dây cố vấn

Gọi 1800 050 321 để biết địa điểm của các Trung Tâm Giúp Đỡ về Quan Hệ Gia Đình (Family Relationship Centres) và những dịch vụ khác có thể giúp quý vị đạt được một thỏa thuận về con cái hoặc giúp đỡ về mối quan hệ của quý vị.

Tòa Án Gia Đình (Family Court)/Tòa Sơ Thẩm Liên Bang (Federal Magistrates Court)

Gọi 1300 352 000 để biết thông tin về các tòa gia đình (family law court). Quý vị có thể gọi số điện thoại này 24 giờ trong trường hợp khẩn cấp.

www.familylawcourts.gov.au

Trung Tâm Phòng Chống Bạo Hành Trong Gia Đình Đa Văn Hóa InTouch (InTouch Multicultural Centre Against Family Violence)

Gọi 8413 6800 hoặc cho những người gọi từ miền quê: 1800 755 988

www.intouch.asn.au

Nếu quý vị cần thông ngôn viên:

Dịch Vụ Thông Phiên Dịch (Translating and Interpreting Service).

Hãy nhờ một thông ngôn viên nổi đường dây của quý vị tới cơ quan mà quý vị cần. Dịch vụ này miễn phí nếu quý vị gọi cho Cơ Quan Trợ Giúp Luật Pháp Victoria và miễn phí đối với hầu hết các cơ quan của chính phủ và các tổ chức cộng đồng.

ĐT: 131 450

Nếu quý vị bị điếc hoặc khiếm thính hay khiếm khẩu:

Hãy sử dụng Dịch Vụ Tiếp Âm Toàn Quốc (National Relay Service)

www.relayservice.com.au

Hãy gọi số 133 677 nếu quý vị sử dụng dịch vụ TTY hoặc gọi số 1300 555 727 để nói và nghe. Yêu cầu số điện thoại của cơ quan mà quý vị cần. Đọc luôn cả mã số vùng.

Truy cập www.relayservice.com.au để biết thêm chi tiết.